

При порівнянні лінійних показників остьового волосся II категорії максимальне значення даного показника спостерігалось у тварин батьківського покоління генотипу Scanbrown – 20,5 мм ($P>0,99$), мінімальне значення було зареєстроване у помісних норок – 17,3 мм ($P<0,99$).

Дослідженням лінійних параметрів пухового волосся встановлено вірогідно нижче середнє значення довжини пухового волосся у помісних норок порівнянно з батьківськими формами генотипів СТд та Scanbrown ($P>0,999$). При дослідженні і порівнянні морфометричних характеристик хутра норок вихідного покоління та отриманих потомків можна зробити висновок про вірогідне вкорочення волоссяного покриву всіх категорій ($P>0,99-0,999$), менш суттєві зміни спостерігались за показником товщини волосся.

Одержані дані дають змогу констатувати, що в умовах сучасних звірогосподарств одним із методів покращання селекційно-генетичних показників у норок вітчизняної селекції є використання плідників скандинавського короткошерстого типу, а подальша цілеспрямована селекційно-племінна робота дасть змогу сформувати популяції норок, які за якісними показниками хутра відповідатимуть сучасній кон'юктурі хутрового ринку в світі.

УДК 636.2.033.0.2

ВІДГОДІВЕЛЬНІ І ЗАБІЙНІ ОЗНАКИ ТА ХІМІЧНИЙ СКЛАД М'ЯСА БУГАЙЦІВ РІЗНИХ ПОРОДНИХ ПОЄДНАНЬ

В. М. Вишневський

Інститут розведення і генетики тварин НААН

Одним із важливих завдань агропромислового комплексу є пошук резервів збільшення виробництва продукції тваринництва і особливо яловичини. Тому збільшення виробництва яловичини за рахунок промислового схрещування корів молочних та комбінованих порід із плідниками спеціалізованих м'ясних порід, а також створення високопродуктивних порід м'ясного напрямку продуктивності має важливе значення (Загривець Ф. І., 1997; Доротюк Е. М., Загривець Ф. І., 1998; Мельник Ю. Ф. та ін., 2010). У даний час створення товарних м'ясних стад та розвиток м'ясного скотарства проводили за рахунок широкого використання помісних телиць від схрещування молочних корів із бугаями м'ясних порід (Загривець Ф. І., 1997; Чуприна О. П., 2002). Результативність схрещування молочних корів української чорно-рябої молочної породи з плідниками вітчизняних м'ясних порід за продуктивними, екстер'єрно-конституціональними та біологічними показниками майже не вивчалась і потребує дослідження кожного генотипу в кожному конкретному регіоні.

© В. М. Вишневський, 2012

Метою наших досліджень було вивчити формування м'ясної продуктивності і якості м'яса у бугайців української чорно-рябої молочної породи та її помісей від корів української чорно-рябої молочної і бугаїв абердин-ангуської та поліської м'ясних порід.

Експериментальну частину роботи провели в господарстві «Жовтень Перемоги» Баранівського району Житомирської області. Було сформовано три групи: контрольна – бугайці української чорно-рябої молочної породи; перша дослідна – помісі бугайців української чорно-рябої молочної і абердин-ангуської порід; друга дослідна – помісі української чорно-рябої молочної і поліської м'ясної порід. У кожену групу було відібрано по 20 бугайців. Від народження до 15-місячного віку тварини вирощувалися в однакових умовах годівлі, утримання і догляду. Живу масу піддослідних тварин визначали шляхом зважування при народженні та щомісячно ранком до годівлі. На підставі цих даних проводили екстраполяцію живої маси на вік 6, 9, 12 і 15 міс. Проміри статей тіла брали у віці 6, 9, 12 і 15 міс. Забійні та м'ясні ознаки тварин вивчали за методикою ВИЖа (1968) та ВНИИМС (1977). Хімічний склад м'яса вивчали в середній пробі, фаршу – у м'якоті трьохреберного відрубу (на рівні 9–10 ребер).

Результати досліджень показують, що за живою масою між тваринами різних груп існує суттєва вірогідна різниця. Результати досліджень показують, що в 6-місячному віці між тваринами I і II груп різниця складає 38,1 кг ($P < 0,001$), I і III – 54,5 кг ($P < 0,001$), II і III – 16,4 кг ($P < 0,001$); у 9-місячному віці – відповідно 16,4 ($P < 0,001$); 53,2 ($P < 0,001$); 39,3 ($P < 0,001$) і у 12-місячному віці – 10,7 ($P < 0,01$); 41,6 ($P < 0,001$); 32,7 ($P < 0,001$) та у 15-місячному віці – 6,8; 35,5 і 29,7 ($P < 0,001$).

Встановлено, що від народження до 6 міс середньодобові прирости становили по I групі $573,0 \pm 5,0$, по II – $794 \pm 8,2$, по III – $858 \pm 7,9$ г від народження до 9 міс – відповідно $587 \pm 10,0$; $747 \pm 6,8$ і $875 \pm 9,8$ г, до 12 міс – $717 \pm 8,8$; $730 \pm 14,4$ і $789 \pm 11,0$ г; від народження до 15 міс по I групі вони становили $717,0 \pm 3,3$, по II – 730 ± 14 і по III – $789 \pm 4,8$ г.

Оцінка забійних якостей бугайців показує, що вони вищі у помісей українська чорно-ряба молочна х абердин-ангуська та українська чорно-ряба молочна х поліська, які значно переважали українських чорно-рябих молочних тварин. Передзабійна жива маса у бугайців контрольної групи (перша) складала $342,0 \pm 4,04$ кг, II – $340,3 \pm 3,84$ і III – $369,0 \pm 1,20$; маса туші – відповідно $175,3 \pm 4,33$; II – $180,7 \pm 5,70$; III – $205,0 \pm 5,25$ кг; вихід туші: I – 51,2; II – 53,0 і III 53,8 %; маса внутрішнього жиру: I – $4,5 \pm 0,46$; II – $4,4 \pm 0,2$; III – $4,2 \pm 0,1$ кг; забійна маса: I – $189,5 \pm 4,9$; II – $159,9 \pm 6,3$ і III – $217,8 \pm 6,2$ кг та забійний вихід: I – 53,9; II – 55,8 і III – 59,0 %.

Маса півтуші перед обвалкою у тварин I групи становила $87,0 \pm 2,0$ кг, II групи – $88,0 \pm 1,8$ і III групи – $10,0 \pm 2,5$ кг. Маса м'якоті у тварин I групи була $71,0 \pm 0,81$ кг, II групи – $73,9 \pm 2,1$ та III групи – $88,3 \pm 2,18$ кг. Вихід м'якоті у тварин I групи становив 81,6 %, II групи – 83,4 та III групи – 88,0 %.

Вивчення хімічного складу м'яса показало, що найбільша кількість вологи була у тварин I групи $76,93 \pm 1,01$; II – $76,6 \pm 1,01$ і III групи – $75,91 \pm 0,80$ %, сухої речовини – відповідно: I – $23,07 \pm 0,07$; II – 23,40 і III –

24,95±0,80 %. Найбільша кількість білка була у м'ясі III групи 20,1±0,80; II – 19,6±1,01 і у I групи 20,11±1,12 %, вміст жиру у м'ясі I групи – 2,01±0,17 %; II – 2,82±0,40 і у III – 2,95±0,38 %, золи у м'ясі тварин I групи – 0,95±0,07; II – 0,97±0,06 і у III – 0,94±0,05 %.

Необхідно відзначити, що піддослідні тварини різних груп мали і різний відносний розвиток внутрішніх органів, тобто відношення внутрішніх органів на 100 кг живої маси. Відносна маса серця у тварин I групи складала 0,382 %, II групи – 0,395 і III групи – 0,370 %; легенів – відповідно 0,720; 0,600 і 0,780 %; печінки – 1,206; 1,605 і 1,220 %; селезінки – 0,108; 0,200 і 0,169 % та нирок – 0,020; 0,026 і 0,027 %.

Бугайці різних груп відрізнялися між собою і за розмірами внутрішніх органів. Так, у бугайців I групи маса серця складала 1,300±0,102 кг, легенів – 2,500±0,060, печінки – 4,300±0,063, селезінки – 0,600±0,010 і нирок – 0,900±0,070, у бугайців II групи – відповідно 1,310±0,090; 2,800±0,095; 4,410±0,101; 0,700±0,350 і 0,900±7,003 і у бугайців III групи – 1,400±0,080; 2,800±0,040; 4,700±0,980; 0,800±0,060 і 1,000±0,090.

Використання плідників абердин-ангуської і поліської м'ясних порід у промисловому схрещуванні з самками чорно-рябої молочної породи забезпечує підвищення забійного виходу, біологічної повноцінності і хімічного складу м'яса в умовах Полісся. Це зумовлює підвищення м'ясної продуктивності і зменшення затрат на виробництво яловичини.

УДК 636-2.082

ОСНОВНІ ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ ТВАРИН УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

С. П. Паніна

*Кіровоградська державна сільськогосподарська дослідна станція
Інституту сільського господарства степової зони НААН*

В останні роки у господарствах Центрального регіону значного поширення набирає українська червона молочна порода. Сформована на базі місцевої степової худоби та голштинів вона вигідно відрізняється своєю пристосованістю, господарською ефективністю та стійкістю до захворювань.

З огляду на новизну досліджень для Кіровоградської області, значення у виробництві, виникла необхідність проведення нами спостережень вивчення росту, розвитку, молочної продуктивності та забійних якостей тварин даної породи.

Характеристику біологічних та господарських особливостей тварин поглиблювали за рахунок вивчення гематологічних показників. Це зумовлювалося тим, що кров є речовиною, яка забезпечує транспорт поживних